
Wysoka, st. 57, gm. Leśnica, woj. opolskie, AZP 93-39

Informator Archeologiczny : badania 32, 18

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

W trakcie eksploracji nie zarejestrowano materiału archeologicznego z wyjątkiem pojedynczego fragmentu ceramiki nowożytniej tuż pod powierzchnią darni. Uchwycono natomiast niezwykle interesującą sekwencję osadów eolicznych i biogenicznych wieku głównie późnoglacialnego. Począwszy od spągu wykopu zarejestrowano następujące poziomy:

- 1 - dolne piaski wydymowe, żółte (najstarszy Dryas);
- 2 - gytia detrytusowa, ciemno-brązowa (?) grubości około 1-3 cm (Bölling);
- 3 - górne piaski wydymowe, żółte, grubości ok. 20-50 cm (starszy Dryas);
jasnobeżowa gytia wapienna grubości 10-15 cm (Alleröd);
torf silnie rozłożony, brunatny, grubości 40-60 cm (holocen?).

Obecność starszej serii eolicznej wskazuje na niespodziewanie dużą intensywność procesów wydymotwórczych w zasięgu ostatniego zlodowacenia już w początkach późnego glacialu. po raz pierwszy stwierdzonych właśnie w rynn timerianowskiej.

WYSOKA, st. 57, gm. Leśnica, woj. opolskie, AZP 93-39

- obozowisko kręgu kultur oryńskiackich (górny paleolit)
- ślad osadnictwa (późny paleolit)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w lipcu i sierpniu przez Jarosława Bronowickiego (IAiE PAN Wrocław). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 0,6 ha.

Stanowisko odkryte w lipcu 1998 roku przez dr. Jarosława Bronowickiego w trakcie pełnienia nadzoru nad robotami ziemnymi związanymi z budową autostrady A4.

Celem badań była eksploracja nawarstwień kulturowych zagrożonych zniszczeniem w wyniku budowy autostrady.

Przebadana powierzchnia w całości znajdowała w pasie budowy autostrady. Maksymalny rozrzut zabytków rozproszonych zawierał się w odcinku około 300 m w obrębie inwestycji, przy przeciętnej szerokości pasa wynoszącej około 70 m. Założono dwa wykopy szerokopłaszczyznowe o łącznej powierzchni 60 arów w miejscach największej koncentracji zabytków. Stratygrafia nawarstwień miała skomplikowany charakter. W części północnej, najbardziej stromo nachylonej, bezpośrednio pod humusem leśnym (teren porośnięty był wcześniej lasem), zalegała warstwa zwietrzliny skalnej z udziałem materiałów lessowatych. Miała ona zmienną miąższość - od ok. 0,30 m do ok. 1,50 m, przechodząc w zwarte, poziomo warstwowane pokłady wapienia. W tym rejonie zabytki wystąpiły jedynie w humusie i stropowych warstwach zwietrzliny. Południowa i zachodnia część stanowiska pokryta jest miększą warstwą utworów lessowatych, których miąższości nie uchwycono. W tej części stanowiska zabytki zalegały w humusie i stropowych partiach lessu. W wyniku badań uchwycono dwa ubogie skupienia zabytków kamiennych, których łączna liczba wyniosła 140 sztuk. Zostały one skojarzone z osadnictwem z paleolitu górnego (krąg kultur oryńskiackich?).

Jak się wydaje, natrafiono jedynie na peryferyczne partie stanowiska; jego centrum znajduje się najprawdopodobniej na kulminacji niewielkiego grzbietu, którego zwieńczony wapiennymi skałkami wierzchołek wznosi się bezpośrednio ponad stanowiskiem. Pozyskane materiały znalezione zostały na wtórnym złożu, na co wyraźnie wskazuje ich pozycja stratygraficzna (stanowisko subpowierzchniowe) i stan zachowania (obtoczenie, patyna, etc.).

Pomimo względnego ubóstwa inwentarza stanowisko jest bardzo wartościowe, gdyż stanowi kolejne potwierdzenie obecności osadnictwa górnopaleolitycznego w Masywie Góry Św. Anny.

Materiały i dokumentacja znajdować się będą docelowo w Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. 51, 1999.

Badania nie będą kontynuowane.